

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก

แบบสัมภาษณ์

ขวัญเมือง คนปู้ฟ้า

ขวัญเมือง คนปู้ฟ้า หรือ นายสุธรรม สอาดล้วน อายุ 45 ปี ศิลปินเพลงคำเมืองที่เริ่มเข้าสู่วงการจากการเป็นศิลปินพื้นบ้านคือ ช่างซอ ในปี พ.ศ.2538 จากช่างซอพื้นบ้าน ขวัญเมืองเริ่มเข้าสู่วงการเพลงคำเมืองตามสมัยนิยม ด้วยการออกผลงานเพลงคำเมืองแบบซอสดริง ชุด ซอชิงบรลือโลก กับค่าย พีเอ็น เอ็นเตอร์เทนเมนต์ ได้รับการตอบรับจากแฟนเพลงทั่วภาคเหนือเป็นอย่างดี ต่อมาปี พ.ศ.2545 มีผลงานเพลงตัวแทนคนปู้ฟ้า ที่ถือว่าเป็นเพลงที่สร้างชื่อเสียงอีกหนึ่งเพลงที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก แม้ว่าผลงานเพลงของขวัญเมือง จะเป็นแนวซอสดริง ซอชิงเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็มีผลงานเพลงคำเมือง เช่น เพลงวอนเมียเลิกเล่นไลน์ เพลงรักแท้แพ้ไฮโซ เพลงไผ่ว่ากลัวเมีย และยังมีธุรกิจฉายหนังกลางแปลง อีกด้วย

การใช้สื่อใหม่ส่งเสริมผลงานเพลงคำเมืองของศิลปิน

ขวัญเมือง เริ่มรู้จักเฟซบุ๊ก เมื่อประมาณ ปี พ.ศ.2550 จากการแนะนำของกลุ่มเพื่อนศิลปิน ไว้ใช้ติดต่อกันและเริ่มมีคนรู้จักและแฟนเพลงแอดเพื่อนเข้ามาเรื่อยๆ ส่วน youtube ฟังจะมารู้จักอย่างจริงจังเมื่อประมาณ 4 - 5 ปี ที่ผ่านมา โดยศึกษาการใช้งาน และอัปโหลดผลงานเพลงด้วยตนเอง มีช่องเป็นของตัวเอง

สำหรับการใช้เฟซบุ๊กเพื่อเผยแพร่ผลงานเพลง ขวัญเมืองมีหลักอยู่ง่ายๆ คือ ตั้งหัวข้อง่ายๆ ใช้ข้อความสั้นๆ โพสอะไรให้เข้ากับเพลง เพราะส่วนมากจะเป็นคนที่รู้จักกัน เป็นแฟนเพลงที่ติดตามกันมา และจะมีการตอบโต้ด้วยข้อความในเชิงขอให้ช่วยแชร์ เช่น “ถูกใจเปิงใจฝากแชร์ด้วยจ้ะ” และจะมีการตอบความคิดเห็น ขอบคุณหรือทักทายในโพสอยู่บ่อยๆ เพื่อดันให้โพสนั้นมีโอกาสให้คนที่เข้ามาใหม่ได้เห็นโพสอยู่เรื่อยๆ หรือหากต้องการเน้นที่ผลงานเพลงโดยตรง จะใช้ภาพปกซีดีเพลงมาโพส เพราะในภาพปกซีดี จะมีรายละเอียดต่างๆ เช่น ชื่อเพลง ชื่ออัลบั้ม ชื่อผู้แต่ง นักดนตรี เบอร์ดัทรศัพท์ติดต่อ ยกเว้นเพลงที่สนุกสนานเฮฮา ก็อาจจะเปลี่ยนเป็นภาพที่น่าจะดึงดูดความสนใจคนดู

ในการโพสรูปภาพงานนั้น ก็จะเลือกภาพที่เห็นภาพรวมของงาน และลงรูปภาพหลายรูป ให้เห็นบรรยากาศทั้งหน้าเวทีและผู้ชม ให้เห็นบรรยากาศที่ตึกคึกคักสนุกสนาน หรือถ้าอัปเดตคลิปได้ ก็จะอัปเดตคลิป เมื่อเปรียบเทียบการใช้สื่อเก่าและสื่อใหม่ในการเผยแพร่ผลงานเพลงแล้ว ขวัญเมืองเล่าถึงสื่อเก่าไว้ว่า สมัยก่อนต้องไปไหว้ดีเจอ่อนวอนขอความเมตตาให้เปิดเพลง ส่วนมากก็จะไม่เปิดให้ หรือไม่ก็เพลงละพัน วันละเพลง แต่ตอนที่มาอยู่กับค่ายคนเมืองเรคคอร์ด ไม่ค่อยมีปัญหา เพราะว่าทางค่ายมีสถานีวิทยุในเครืออยู่แล้ว สมัยนั้นถ้าเป็นนักร้องไร้สังกัดลำบากมาก จะเข้าหาดีเจยากมาก แต่การเป็นนักร้องค่ายช่วยตรงนี้ได้เลย และเมื่อมีสื่อใหม่อย่างอินเทอร์เน็ต มีโลกออนไลน์ ถือว่าช่วยได้เลย ต้องยอมรับว่าสมัยนี้ขาดโลกออนไลน์ไม่ได้ เพราะไปกว้าง ไปไว และไปไกล เรียกว่าไปทั่วทุกมุมโลก ที่สำคัญ เป็นสื่อที่ไม่ต้องใช้เงิน เช่นบางเพลงทำงานง่าย ๆ แต่โดนใจชาวบ้าน มีการแชร์ต่อๆ กันไป ก็กลายเป็นเพลงที่ดังได้ หรือหากสังเกตแล้ว ทุกวันนี้ ไม่ว่าจะคนทุกเพศทุกวัยก็จะใช้สื่อออนไลน์ คนเฒ่าก็ยังฟังเพลงฟังซอผ่านยูทูบ ผ่านวิทยุออนไลน์ หรือเพลงที่มีเนื้อหาสองแง่สามง่ามก็จะหาดูจากยูทูบ

ข้อเสนอแนะ

สำหรับการใช้สื่อใหม่เพื่อเผยแพร่ผลงานเพลงนั้น ขวัญเมืองอยากจะให้เพื่อนศิลปินได้ใช้สื่อใหม่ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ขยันสร้างสรรค์ผลงานแล้วมานำเสนอ เพื่อให้เพลงคำเมืองได้เผยแพร่ออกไปอย่างแพร่หลาย ให้เป็นที่รู้จักของคนภาคอื่นๆ หรือแม้แต่ไปถึงคนที่อาศัยอยู่ที่ต่างประเทศ การนำเสนอผลงานเพลงนั้น ความสำคัญอยู่ที่ทำอย่างไรจะให้ดึงดูดใจให้คนเข้ามาดูผลงานของเรา และ ทำอย่างไรจะให้คนที่เข้ามาดูนั้นสนุกสนานกับผลงานเพลงของเรา

ธวัช เมืองเงิน

ธวัช เมืองเงิน ศิลปินท้องถิ่นที่เกิดจากงานเพลงพื้นบ้าน เริ่มจากการเป็นช่างซ่อม ด้วยใจรัก ต่อมาถูกบังคับให้ออกงาน เมื่อแสดงงานซ่อมเสร็จ มักจะโดนขอให้ร้องเพลงต่อ ทำให้ได้แสดงความสามารถด้านการร้องเพลงให้เป็นที่รู้จักอีกด้วย จนได้ออกผลงานเพลงชุดแรก เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2545 เพลงคนอึกเมีย ชุด คำเมืองสมานฉันท์ และต่อมาในปี พ.ศ.2553 มีผลงานบันทึกการแสดงซอกับค่ายเพลงท้องถิ่น เอ็น เอ็น เรคคอร์ด ชุด ซอผามแดง ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ต่อมา มีผลงานเพลงกับค่ายคนเมืองเรคคอร์ด ชุด หนุ่มไส้อั่วกับสาวปลาแฉับ โดยมีเพลงที่สร้างชื่อเสียงคือ เพลงเมียสั่งไว้ และได้ผันตัวมาเป็นศิลปินอิสระ โดยปี พ.ศ.2558 มีผลงานเพลงที่สร้างชื่อเสียง คือ เพลงวอกเมีย ธวัช เมืองเงิน ได้มีผลงานเพลงคำเมืองในลักษณะเพลงซอสดริง ควบคู่กับเพลงซอพื้นบ้านมาโดยตลอด

การใช้สื่อใหม่ส่งเสริมผลงานเพลงคำเมืองของศิลปิน

ธวัช เริ่มใช้สื่อใหม่คือ Youtube ก่อน และใช้ his ในการเผยแพร่รูปและผลงานเพลงในช่วงระยะสั้นๆ ก่อนจะหันมาใช้เฟซบุ๊กในชื่อ ธวัช เมืองเงิน ที่ตัวเองมองว่า เฟซบุ๊กเปรียบเสมือนกับบริษัทของศิลปิน เปรียบเป็นป้ายคัทเอ้าท์ หรือ ป้ายโฆษณาตัวศิลปิน คือมีหน้าที่เอาไว้นโยบาย นอกข่าวสาร เอาไว้นายสนค้า นั่นคือผลงานและตัวศิลปินเอง

ในการใช้เฟซบุ๊กเพื่อเผยแพร่ผลงานเพลงแต่ละครั้ง จะต้องดูกระแสของสื่อหลักหรือกระแสสังคมก่อน ว่าในช่วงเวลานั้นมีเรื่องอะไรบ้าง หรือมีผลงานเพลงอะไรที่กำลังเป็นกระแส ก็จะยังไม่เผยแพร่ผลงานเพลง หรือ ต้องดูช่วงเทศกาลงานประเพณี หากเป็นช่วงเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป ที่หมดฤดูเทศกาลงานประเพณีแล้ว ก็จะรอก่อน ให้ถึงช่วงปลายปีที่จะเริ่มเทศกาลงานประเพณีต่างๆ ก็จะเริ่มปล่อยผลงานเพลงออกมาอีกครั้ง และในการใช้หรือการโพสต์เฟซบุ๊กแต่ละครั้ง จะต้องเลือกวิธีการใช้รูปแบบให้เหมาะสม เช่น การใช้ข้อความ ที่จะเป็นข้อความสั้นๆ แต่ได้ใจความครบถ้วน ส่วนภาพ จะคำนึงถึงวัตถุประสงค์ เช่น ต้องการสื่อถึงคนหมู่มาก ก็จะเน้นภาพรวมของงาน ภาพกิจกรรม เพื่อให้รู้ว่ามีงานลักษณะใดบ้าง หรือไปทำกิจกรรมอะไรบ้าง แต่ถ้าต้องการสื่อสารกับคนที่แคบลงมา เช่น เพื่อนศิลปินในวงการ ก็จะเลือกใช้ภาพบุคคล ภาพส่วนตัว สำหรับการแชร์ลิงค์ จะเน้นที่การแชร์ลิงค์จาก youtube เพื่อให้คนเข้าไปกดดูจาก youtube ต้องการยอดวิว และที่สำคัญต้องวางแผนเรื่องเวลาการเผยแพร่ ที่เน้นหลักที่ว่า จะไม่ปล่อยผลงานเพลงพร้อมกัน เช่น หากปล่อยผลงานเพลงแรกไปแล้ว จะทิ้งช่วงห่างประมาณ 1 เดือน ให้เกิดกระแสการเข้าชม ให้มียอดไลค์และแชร์ไปก่อน แล้วก็ไม่มีสิ่งที่จะส่งไฟล์เพลงให้กับสถานีวิทยุ นักจัดรายการต่างๆ เมื่อเห็นว่าเพลงแรกกระจายไปได้แล้ว จึงจะปล่อยผลงานตัวที่ 2 ตามมา ทั้งๆ ที่ก็ผลิตเสร็จพร้อมๆ กัน

หากจะให้เปรียบเทียบการเผยแพร่ผลงานเพลงด้วยสื่อใหม่กับสื่อเก่าแล้ว ธวัชมองว่า การเป็นศิลปินอิสระ ไม่มีค่าย สื่อใหม่ก็ถือว่าตอบโจทย์ได้ดี เพราะเข้าถึงได้ง่าย เมื่อเข้าถึงได้ง่ายก็สามารถกระจายผลงานไปถึงผู้บริโภคได้ง่าย อย่างเช่น แพนเพลงที่สูงอายุ แต่ก็มีโทรศัพท์มือถือ มีเฟซบุ๊ก มาถ่ายรูป selfie ที่เวทีแสดงแล้วก็อัปโหลดเฟซบุ๊ก อยากดูคลิปดูเพลงอะไร ก็กดเข้าไปที่ผมแชร์ไว้ ก็ง่ายกว่าที่จะเข้าไปหาใน youtube สำหรับผมแล้ว youtube คือสตูดิโอ ไว้ผลิตผลงาน ส่วนเฟซบุ๊กคือร้านที่ขายสินค้า พอเข้าไปดูก็จะเห็นผลงานของผม ก็สามารถตัดสินใจจ้างงานได้ง่ายขึ้น หากสนใจก็ติดต่อได้เลย ไม่ต้องผ่านนายหน้า และสำหรับผู้ที่ชื่นชอบผลงานผม ก็เสพงานผมได้ง่ายขึ้น เพราะผมเอามารวบรวมไว้ในเฟซบุ๊กให้แล้ว

ข้อเสนอแนะ

ในทุกวันนี้มีศิลปินรุ่นใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย ไม่มีใครปฏิเสธสื่อพวกนี้ แต่ควรที่จะเรียนรู้ว่าใช้อย่างไร หลายคนอาจจะยังใช้งานได้ไม่เต็มที่ อาจจะด้วยปัจจัยหลายๆ ประการ แต่อยากให้มาช่วยกันในส่วนนี้ ใช้ในการคิดสร้างสรรค์ผลงานและใช้เป็นช่องทางในการเผยแพร่ผลงาน แล้วแฟนเพลงก็จะสามารถเข้าถึงผลงานเพลงของเราได้ง่ายขึ้น

อ้อม รัตนัง

อ้อม รัตนัง หรือ มณีรัตน์ รัตนัง ทายาทศิลปินล้านนาพ่อนุญศรี รัตนัง ด้วยการเพาะบ่มจากครอบครัว และการเรียนในภาควิชาศิลปะไทย คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทำให้อ้อมซึมซับและเก็บเกี่ยวความรู้และประสบการณ์ด้านศิลปะและดนตรีมาตลอด จนเมื่อถึงชั้นปีที่ 3 อ้อมได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวด “cmu music award” จัดขึ้นโดย ชมรมดนตรีสากล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นการแข่งขันประกวดร้องเพลงครั้งแรกและครั้งเดียวในชีวิต ต่อมาในปี พ.ศ.2548 พ่อนุญศรีได้แต่งเพลงและทำอัลบั้มให้ คือ ชุดสาวเก๋ เป็นอัลบั้มเพลงลูกทุ่งคำเมืองชุดแรก จากนั้นอ้อมได้ทำอัลบั้มร่วมกับศิลปินคนอื่นๆ อีกมากมาย ในลักษณะการนำเพลงเก่ามาร้องใหม่ โดยมีนักร้องหลายคนมาร่วมร้อง เช่น อัลบั้มรวมฮิตติดหู ที่มีเพลงคุ้นหูอย่างเช่น เพลงสาวเชียงใหม่ อ้ายคำ สาวบางโพธิ์ และร่วมร้องเพลงกับ เอ็ม วสันต์ ในอัลบั้ม กัดเคียวหาอ้ายจรัล

ต่อมาในปี พ.ศ.2553 อ้อม ได้มีผลงานเพลงอีกครั้งในชุด ดอกกระมิ่ง ซึ่งเป็นผลงานเพลงคำเมืองที่ร่วมสมัยมากขึ้นและเป็นแนวเพลงที่เธออยากทำมานาน

การใช้สื่อใหม่ส่งเสริมผลงานเพลงคำเมืองของศิลปิน

อ้อม กล่าวถึงสื่อใหม่ไว้ว่า เริ่มจากการเล่น his เหมือนคนทั่วๆ ไป แต่ที่ต่างไปนั่นคืออ้อมรู้จักและเริ่มใช้เฟซบุ๊กในยุคแรกๆ ตั้งแต่ยังไม่แพร่หลายในเมืองไทย โดยใช้พูดคุยกับน้องชายที่อยู่ต่างประเทศ และมาเริ่มใช้งานอย่างจริงจัง ในราวปี พ.ศ.2551-2552 เพื่อเผยแพร่งานรายการโทรทัศน์ และงานต่างๆ และใช้เพื่อเผยแพร่ผลงานเพลงชุดดอกกระมิ่ง โดยโพสต์ลงเฟซบุ๊กก่อน และเมื่อทำ mv เสร็จ ได้ขอให้เพื่อนสนิทอัพโหลดลง youtube ให้เพราะเธอใช้ไม่เป็น

นับจากนั้นมา อ้อมได้ใช้เฟซบุ๊กเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับเพื่อนและแฟนเพลงมาโดยตลอด โดยมีหลักที่ว่า เมื่อจะโพสต์เพื่อเผยแพร่ผลงานจะต้องโพสรูปภาพด้วย เพราะการโพสต์ข้อความอย่างเดียวอาจจะไม่ได้รับความสนใจจากแฟนเพลง โดยการใช้ข้อความจะต้องเป็นข้อความขนาดสั้น ที่ไม่ให้เกิดการตัดข้อความแล้วขึ้นคำว่า “อ่านต่อ...” และที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ จะใช้คำเมือง(ภาษาถิ่น) ในการโพสต์ เพราะเป็นภาพลักษณ์ของเธอ แต่ถ้าเป็นผลงานในวงกว้างหรือร่วมงานกับศิลปินทางส่วนกลาง ก็จะใช้ภาษากลางบ้าง แต่จะลงท้ายด้วยคำว่า เจ้า ทุกครั้ง

นอกจากนั้นอ้อมยังมีการวางแผนในการใช้สื่อใหม่เพื่อเผยแพร่ผลงาน โดยจะพิจารณาจากลักษณะงาน คือ หากเป็นงานกิจกรรม การแสดง หรืออีเว้นท์ที่เป็นงานปิด จะโพสภาพกิจกรรมหลังจากเสร็จงานแล้ว แต่ถ้าเป็นงานที่เปิดให้คนเข้าร่วมแบบสาธารณะ จะโพสก่อนจะมีงานประมาณ 1-2 วัน เพื่อแจ้งข่าวสารให้คนที่สนใจได้ไปร่วมงาน โดยจะโพสข้อมูลของผู้จัดงานหรือเจ้าของงาน เพื่อเป็นการให้เกียรติและให้เครดิตกับเจ้าของงานด้วย ซึ่งการเผยแพร่ผลงานในลักษณะนี้ อ้อมกล่าวว่าไม่ได้เป็นการแสดงว่าตนเองนั้นมีงานเยอะหรือได้รับเชิญไปงานต่างๆ แต่อย่างใด แต่เป็นการบอกกล่าวให้กับเพื่อน แฟนเพลงหรือผู้ที่ติดตามได้รับรู้ว่าเธอนั้นรับงานอะไรได้บ้าง หรือรับงานประเภทไหนได้บ้างและเป็นการแสดงผลงานให้ผู้ที่สนใจได้ใช้ประกอบการพิจารณาการจ้างงาน ในส่วนของผลงานเพลงคำเมื่อนั้น อ้อมมีแผนการเผยแพร่ในสื่อใหม่คือ เมื่อกำลังอยู่ในขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานเพลง เธอจะโพสภาพเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวให้ทราบว่า เธอกำลังทำผลงานเพลงใหม่ โดยจะโพสก่อนประมาณ 1-2 เดือน และหลังจากนั้น ในระยะเวลา 1-2 เดือนนี้ จะมีการโพสข่าวสารเพื่ออัปเดตอีกสัปดาห์ละ 1 ครั้ง หรือ 2 สัปดาห์ต่อครั้ง และเมื่อผลงานใกล้จะเสร็จ จะโพส t-ser ที่เป็นคลิปงานสั้นๆ ก่อนจะเผยแพร่ผลงานจริง 1 สัปดาห์ เพื่อกระตุ้นแฟนเพลง และเมื่อเผยแพร่ผลงานเพลงที่เสร็จแล้ว ก็จะลบ t-ser นี้ออก เพื่อให้เหลือเพียงผลงานเพลงเพียงอย่างเดียว

ข้อเสนอแนะ

อ้อม มองถึงการใช้สื่อใหม่ว่า มีผลต่อการเผยแพร่ผลงานเพลงมากกว่าสื่อเก่า แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าสื่อเก่าจะใช้ไม่ได้แล้ว เธอยังคงส่งผลงานเพลงไปยังสื่อเก่าอย่างรายการวิทยุอยู่เช่นเดิม เพราะทุกวันนี้รายการวิทยุก็เปลี่ยนไปตามยุคสมัย ความสัมพันธ์กับนักจัดรายการก็ไม่เหมือนเมื่อก่อน เป็นการถ้อยทีถ้อยอาศัยกันมากขึ้น และข้อดีของสื่อวิทยุคือคนฟังไม่ต้องเสาะหาผลงานเพลงของศิลปิน แต่จะมีนักจัดรายการเปิดให้ ช่วยกระจายผลงานเพลงออกไป แต่ถ้าเป็นสื่อใหม่คนฟังที่จะเข้าถึงผลงานเพลงเรานั้น ต้องมีความสนใจจริงๆ พอที่จะรู้จักศิลปินอยู่บ้าง มีความตั้งใจเข้ามาฟัง ส่วนเรื่องอื่น สื่อใหม่ยังคงช่วยศิลปินได้เป็นอย่างมาก ตั้งแต่การผลิต การเผยแพร่และโปรโมทผลงานเพลง ซึ่งต่างจากสมัยก่อนที่ต้องทำผลงานเพลงออกเป็นอัลบั้ม อย่างน้อย 10 เพลง แล้วเอาไปจ้างนักจัดรายการเปิด หรือ ต้องเอาไปทำเป็นวีซีดี ทำ MV ก็ต้องทำทั้ง 10 เพลงถึงจะทำแผ่นขาย แต่สมัยนี้ ทำเพียงซิงเกิ้ลเดียว ลงทุนน้อยลง ทำ mv เพลงเดียวแล้วก็เอาลง youtube เอาลง เฟซบุ๊กช่วยโปรโมทได้เลย แต่ก็ต้องไปเน้นงานอีเว้นท์ หรือเน้นยอดวิวใน youtube แทน

สำหรับการใช้สื่อใหม่นั้น ควรมีการวางแผนการใช้ ตัวเธอเองใช้ youtube เป็นที่รวมผลงาน และใช้ เฟซบุ๊กในการช่วยเผยแพร่โปรโมทและสื่อสารกับแฟนเพลง เพราะบางครั้งคนที่เข้า youtube จะเห็นผลงานเพลง แต่จะไม่รู้จักตัวศิลปิน ไม่รู้จักช่องทางการติดต่อ แต่ถ้าเป็นเฟซบุ๊ก จะช่วยให้รู้จักตัวตน และเห็นผลงานของศิลปิน คือเป็นช่องทางในการโปรโมทของศิลปิน แต่ตัวศิลปินเองต้อง

ระมัดระวังการใช้เฟซบุ๊กด้วยเช่นกัน เช่นการโพสต์ข้อความที่เป็นด้านลบ หรือ เรื่องเกี่ยวกับศาสนา การเมือง หรือแม้แต่ความรู้สึกที่รุนแรง เพราะแต่ละคนคิดไม่เหมือนกัน

คู่ ดารณี

คู่ ดารณี หรือ นราวดี อะกะเรือน ศิลปินนักร้องสาวจาก อ.ป่าซาง จ.ลำพูน ผู้ที่มีใจรักในเสียงเพลง เดินสายประกวดร้องเพลงตามเวทีทั่วไป จนได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดร้องเพลงที่บริษัท นิยมพาณิชย์ จัดขึ้น ด้วยบุคลิกที่น่ารักสดใสและรางวัลชนะเลิศที่การันตีความสามารถ ทำให้ค่ายเพลงท้องถิ่นอย่างคนเมืองเรีคคอร์ดติดต่อให้ร่วมงานออกผลงานเพลงคำเมืองร่วมกับศิลปินอีกหลายท่าน ในช่วงปี พ.ศ.2539 โดยมีเพลงสร้างชื่อเสียง คือ เพลงสาวน้อยป่าบง นับจากนั้นมา คู่ ดารณี มีผลงานเพลงออกมาหลายชุดและได้รับความนิยมจากแฟนเพลงมากมาย เช่น เพลงของก้ายผัว เพลงเอื้องเหนือพลัดถิ่น เพลงผัวนิสสัยเสีย เพลงปอยหลวงวังสะแกง

การใช้สื่อใหม่ส่งเสริมผลงานเพลงคำเมืองของศิลปิน

คู่ ดารณี เล่าถึงการใช้สื่อใหม่ของเธอกับ เริ่มจากการทำเวปไซต์ โดยจ้างผู้ดูแล ได้รับความนิยมน้อยมากจนเมื่อประมาณ 5-6 ปี ก่อน แฟนเพลงได้แนะนำให้ใช้เฟซบุ๊ก ซึ่งสามารถใช้งานได้ง่ายกว่าเวปไซต์ เธอจึงเริ่มใช้เฟซบุ๊กเพื่อเป็นช่องทางติดต่อประชาสัมพันธ์ข่าวสาร และพูดคุยกับแฟนเพลง

คู่ ดารณี กล่าวถึงหลักในการใช้งานเฟซบุ๊กไว้ว่า เธอใช้งานแบบง่ายๆ เพื่อให้ติดต่อกับแฟนเพลงได้สะดวก การโพสต์ข้อความแต่ละครั้ง จะเลือกใช้ข้อความสั้นๆ เข้าใจง่าย ว่ามีงานอะไรที่ไหนบ้าง และคู่จพเลือกใช้คำเมืองเป็นหลัก เพราะมันดีต่อใจ แฟนเพลงเราส่วนมากเป็นคนเมือง เวลาอ่านคำเมืองก็จะรู้สึกใกล้ชิดกัน เป็นกลุ่มเดียวกัน หรือถ้าแฟนเพลงต่างถิ่นก็จะรู้จักคำเมือง ถ้าสนใจก็จะสอบถามว่าคำนั้นคำนี้แปลว่าอะไร ก็ช่วยสร้างความสัมพันธ์กับแฟนเพลง หรือในหมู่แฟนเพลงด้วยกัน หากมีการโพสรูปก็จะเลือกรูปที่ให้เห็นบรรยากาศงาน หรือถ้าเป็นการบอกข่าวสารประชาสัมพันธ์ว่าจะมีงานหรือกิจกรรมที่ไหน ก็จะโพสรูปที่เกี่ยวกับงานประกอบ เช่น รูปขณะกำลังเดินทาง รูปบรรยากาศหลังเวที หรือรูปที่ถ่ายกับศิลปินท่านอื่นที่มาร่วมงานเหมือนกัน แล้วที่ลืมไม่ได้คือ เวลาโพสต์เกี่ยวกับงาน กิจกรรมต่างๆ ก็จะต้องขอบคุณเจ้าภาพ ขอบคุณแฟนเพลงด้วยเสมอ ส่วนการแชร์ผลงานเพลงจาก youtubeก็จะมีคำอธิบายเกี่ยวกับเพลงนั้นๆ ด้วย ก่อนหน้านั้นยังไม่มีการ live ก็จะใช้วิธีบันทึกวิดีโอแล้วโพสต์ลงเฟซบุ๊ก เพราะรู้สึกว่าทันเหตุการณ์ เราอยู่บ้าน หรืออยู่ในรถ ก็สามารถบันทึกวิดีโอเพลงต่างๆ แบบร้องสด แล้วโพสต์ได้เลย คนก็จะสนใจติดตาม อย่างงานเพลงใน youtubeบางเพลงก็ทำไว้หลายปีแล้ว

ศิลปินที่สังกัดค่ายเพลงอย่างคู่ ดารณี เมื่อมีผลงานเพลงใหม่แต่ละครั้ง ค่ายจะวางแผนการโปรโมท โดยตัวค่ายเพลง จะผลิตผลงานเพลง แล้วอัพโหลดลงใน youtubeของค่าย แล้วขอความร่วมมือ

ให้ศิลปินช่วยแชร์ ซึ่งเราเองก็ช่วยกันแชร์อยู่แล้ว สำหรับตัวเองมีการวางแผนไว้คร่าวๆ เช่น ช่วงที่ระหว่างทำผลงานเพลงหรือเข้าห้องบันทึกเสียง ก็จะถ่ายภาพตอนบันทึกเสียง หรือ ถ่ายภาพกับครูเพลง และโพสต์ลงเฟซบุ๊ก เพื่อแจ้งข่าวว่าเรากำลังทำผลงานเพลงใหม่ เตรียมรับชมได้เร็วๆ นี้ จากนั้นก็อาจจะบันทึกคลิปร้องสด เพื่อเป็นตัวอย่าง ให้แฟนเพลงได้เริ่มรู้จักเพลง เริ่มคุ้นหูบ้าง เมื่อทำผลงานเพลงเสร็จ ทางค่ายอพลง youtube เสร็จ เราก็จะรีบแชร์มาลงที่เฟซบุ๊ก ว่าผลงานเพลงใหม่เรียบร้อยแล้ว

ข้อเสนอแนะ

การใช้สื่อใหม่เผยแพร่ผลงานเพลงคำเมือง คงไม่ต่างกับศิลปินหลายๆ ท่านที่เห็นว่ามันมีผลดีต่อศิลปินเอง ช่วยลดค่าใช้จ่าย สร้างความสะดวกสบายในการโปรโมท แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ต้องช่วยกันโปรโมท ทั้งตัวศิลปินเอง แฟนเพลง ต้องช่วยกันสร้างกระแส ผลงานของเราจะได้แพร่กระจายไป อย่างในกลุ่มแฟนเพลงของตัวเอง บางครั้งเขาก็แชร์ผลงานเพลงเราไป คนอื่นๆ ที่เป็นเพื่อนๆ เขาก็จะได้เห็นที่หน้าเฟซบุ๊ก ก็อาจจะสนใจเข้ามาดู ก็จะได้ฟังเพลงเราไปด้วย หรือถ้าเข้ามาดูในเฟซบุ๊กของเรา ก็จะเห็นเราในแบบที่ไม่ใช่ตามรูปโปรโมทบนแผ่นซีดี ก็ช่วยให้แฟนเพลงรู้จักเรามากขึ้น ได้พูดคุยกันมากขึ้น

บุษบา ล้านนา

บุษบา ล้านนา หรือ บุษบา รินคำ ศิลปินนักร้องสาวผู้คร่ำหวอดในวงการเพลงท้องถิ่นภาคเหนือ มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2537 โดยรับจ้างร้องเพลงตามวงดนตรีตามงานทั่วไป จนมีผลงานเพลงคำเมืองเป็นของตัวเอง มากมายหลายชุด กับค่ายเพลง ทองเบ๊ม เอ็นเตอร์เทนเมนต์ ต่อมาได้เข้าร่วมทำเพลงกับค่ายเพลงคนเมืองเร็คคอร์ด โดยมีผลงานเพลง ชุดแดนซ์กระจาย ร่วมกับศิลปินอื่นๆ ซึ่งมีเพลงที่สร้างชื่อเสียงให้กับบุษบา มากมาย เช่น เพลงราวังไต เพลงวอนอ้ายปิ๊กต้นกำแพง เพลงฮักคนมีเมีย เพลงวิญญาณแม่

การใช้สื่อใหม่ส่งเสริมผลงานเพลงคำเมืองของศิลปิน

บุษบา ล้านนา เล่าถึงการใช้สื่อใหม่ของเธว่า ไม่เคยรู้จักมาก่อน และก็ไม่ใช่ว่าไม่เป็น แต่ด้วยความที่เพื่อนศิลปินเริ่มเล่นเฟซบุ๊ก เลยลองใช้ดูบ้างในช่วงปี พ.ศ.2555 เอาไว้โพสต์รูปเวลาไปออกงานต่างๆ และใช้พูดคุยกับแฟนเพลง หรือเพื่อนๆ ในวงการ จากนั้นจึงเริ่มโพสต์เกี่ยวกับผลงานเพลง คือ นำภาพปกอัลบั้มมาโพสต์ เพื่อให้รู้ว่าผลงานเพลงอะไรบ้าง

การใช้เฟซบุ๊กเพื่อส่งเสริมผลงานเพลงคำเมืองนั้น บุษบาอธิบายว่าไม่ได้มีหลักเกณฑ์อะไรมากมาย เวลาที่มีผลงานก็จะโพสต์รูปบ้าง แชร์เพลงมาจากยูทูบบ้าง หรือเวลาว่างก็จะโพสต์รูปที่ไปงานนั้นๆ มา หรือถ้าช่วงไหนไม่มีอะไรเลย ก็จะโพสต์ทั่วไป ทักทายแฟนเพลง คำที่ใช้ก็จะใช้คำง่ายๆ ไม่ชอบโพสต์อะไรยาวๆ ส่วนมากจะเน้นการโพสต์รูปเวลาที่เธอไปออกงานเพราะแฟนเพลงที่ไม่ได้ไปงานจะได้เห็นบรรยากาศ ได้เห็นรูปเรา ส่วนเวลาที่มีผลงานเพลง ก็จะมีคนอัพโหลดลงยูทูบให้ คือทางคนเมือง (คนเมืองเร็คคอร์ด-ผู้วิจัย) จะอัพให้เราก้ไปแชร์มาโพสต์ต่อ ว่าเรามีผลงานเพลงใหม่นะ อย่าง

เพลงพวกนี้ เขาจะทำให้หมด เราก็ไปอัดที่ห้องอัด แล้วไปถ่าย mv พอเสร็จเขาก็จะอัปลงยูทูป ลงเฟซบุ๊กของคนเมือง แล้วเราก็เอามาโปรโมทต่อ ช่วงไหนที่มีผลงานเพลง เราก็จะลงถี่หน่อย แต่ ช่วงที่เจียบๆ เราก็จะเอามาลงอีก เขาจะได้ไม่ลืม ทางคนเมือง นอกจากเขาจะช่วยผลิต และอัปโหลดลง ยูทูปให้แล้ว เขาก็ไม่ได้กำหนดว่าเราจะต้องโปรโมทอย่างไร เพราะเขามีคนทำอยู่ ส่วนศิลปินอย่างเรา เขาบอกให้ช่วยกันโปรโมท ซึ่ง เราก็ต้องช่วยกันอยู่แล้ว เพราะเป็นผลงานเพลงของเรา

ข้อเสนอแนะ

บุษบา ล้านนา อยากให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่ออย่างเฟซบุ๊ก เพื่อส่งเสริมเผยแพร่ ผลงานเพลงให้กับศิลปินท้องถิ่นมากขึ้น เพื่อที่จะได้ใช้เป็นช่องทางโปรโมท ดัดต่องาน หรือเป็น ช่องทางเผยแพร่ผลงานเพลง เพราะในยุคปัจจุบันนี้ ใครๆ ก็ใช้เฟซบุ๊ก ใช้ยูทูป ซึ่งมันทำได้หลายอย่าง ศิลปิน ไม่ต้องเร่เอาเทป เอาซีดี ไปฝากให้นักจัดรายการช่วยเปิด ซึ่งตอนนี้หลายคนก็ใช้สื่อใหม่ สร้างสรรค์ผลงานเพลงและใช้เป็นช่องทางโปรโมท อย่างตัวเองหากมีโอกาสจะศึกษาการใช้สื่อใหม่ ให้มากขึ้น เพื่อที่จะได้นำมาใช้โปรโมทงานเพลงได้มากขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

นายยุทธพงษ์ ยะดา

วัน เดือน ปี เกิด

11 สิงหาคม พ.ศ. 2520

ประวัติการศึกษา

2539

ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved